

Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kővödi-féle ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapi délelő
9-11 óra között,
Bolonya, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt felelve 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

92. szám.

Brassó, Csütörtök, augusztus 18-án.

III. évfolyam 1887.

I. Ferdinánd.

Coburg herceg Tirnovóban letette az esküt az alkotmányra, s a bolgár nép a legzajosabb tüntetéssel üdvözölte új fejedelmét: I. Ferdinándot. A bolgár nép nagy lelkesedéssel övezi körül uralkodóját, a ki olyan nehéz körülmények között lép a trónra, olyan kétes jövőnek megy eléje, s viszi magával azt a nemzetet, melyet immár a saját magáénak is vall.

Óvatos fontolgatás után hirtelen elhatározással ment I. Ferdinánd Bulgáriába s a bolgár nép rokonszenve, mely előbbi nyilatkozataiért már-már veszendő lehetett volna rá nézve, most ismét, s csak annál zajosabb tüntetéssel fordult felé. S a mikor ez a tüntetés elérte tetőpontját ott a szobránjében, a mikor a bolgárok üdvívalgása hirdeti országnak-világnak, hogy I. Ferdinánd elfoglalta a trónt, ugyanakkor egy rövidke sürgöny azt jelenti Konstantinápolyból, hogy Giers nevében az orosz ügyvivő tiltakozását fejezte ki a porta előtt Coburg herceg trónralépte, Bulgáriába vonulása ellen.

Mi czélja e tiltakozásnak? azt ma még megmondani alig lehet. Az orosz lapok azonban nagyon is hangsúlyozták azt, hogy Oroszország egyelőre semmit sem fog tenni, de bevárja az események alakulását, — semhogy ez állítás igazságában bizni lehetett volna. Különösen, ha tudjuk, hogy az orosz kormánykörökhez oly közel álló „Nord” ép egy nappal az orosz tiltakozás megtörténte előtt fenyegetőzött, hogy nemsokára vége lesz az egész Coburg-dicsőségnek, — kell hinnünk azt, hogy e tiltakozás egy nagyobb, erősebb, legalább is diplomáciai akezióknak az előpostája.

A török, angol, olasz, osztrák-magyar kormányok részben föltételes elismerése bizonynyal bírja ellensúlyozni azt a tiltakozást, de azt az aggodalmat, melyet ez önként támaszt, el nem oszthatja. A fejedelem proklamációja, eskü-létevése nagy fénynyel ment végbe, de ez csak zárkőve annak, hogy elfoglalta a trónt. Elfoglalni azonban a bolgár trónt könnyű volt Coburg hercegnek. De most következik a nehezebb feladat: I. Ferdinánd mutassa meg, hogy kell azt a trónt megtartani.

S Coburg herceg eddigi eljárása már is némi garancia arra, hogy ő azt a trónt, mely-

nek elfoglalására — dacára annyi s oly ellenkező áramlatnak — vállalkozott, meg is fogja tartani. Meg békében, meg háboruban.

Vagy respektálja Oroszország Európa elhatározását és belenyugszik a változhatatlanba, vagy nem. Ha belenyugszik s nem megy tovább egyszerű diplomáciai tiltakozásnál, némiképp megóvta tekintélyét s méltóságát, Európa tisztelettel fog beszélni róla s a béke olajága fogja áthatni egész Európát állandóan, maradandóan. Ha nem nyugszik bele s provokálni fogja a fegyveres elégtételt, szemben találja magával Török-, Angol-, Olasz- és Ausztria-Magyarországot, a kik abban a pillanatban, midőn elismerték az új fejedelmet, azonosították is magukat a bolgárok ügyével.

Nem hinnők, hogy a vesztes fél nem az orosz legyen.

Hiába deklamál Oroszország a berlini szerződésről. Azt ő szegte meg először a batumi kikötővel. Neki tehát legkevesebb joga van, ezt a szerződést emlegetni. Európa hallgatott arra. Ugy tett, mintha észre sem venné a dolgot. Már most ne beszéljen lóhátról a muszka sem, neki legkevésbé van oka és joga arra.

E vészes fellegek közepette már most nagy részben I. Ferdinánd tapintatától és erélyétől is sok függ. Hiszszük, hogy a mi tőle telik, nem fog olajat önteni a tüzre.

A proklamáció, melyet Ferdinánd herceg kibocsátott, szószserinti szövegében a következőleg hangzik:

„Mi Első Ferdinánd, Isten kegyelméből és a nép akaratából Bulgária fejedelme:

Azon ünnepélyes pillanatban, midőn mi a régi bolgár fővárosban a nagy nemzetgyűlés előtt az esküt letesszük, tudtára adjuk szeretett népünknek, hogy az ország kormányzatát átvesszük és hogy azt az alkotmány értelmében az ország dicsőségére, nagyságára és fejlődésére kormányozni fogjuk, mire minden lehető fáradozásainkat irányítani fogjuk és mindenkor készek leszünk életünket boldogságáért feláldozni.

Midőn a bolgár csárok dicső trónjára lépünk, szent kötelességünknek ismerjük, hogy a derék bolgár népnek úgy az irányunkban Bulgária fejedelmévé történt megválasztása által tanúsított bizalmaért, mint a súlyos idők alatt, melyen az ország keresztül ment, tanu-

sított bölcs és hazafias magatartásért őszinte hálánkat kifejezzük.

A nemzet hősiess törekvései, hogy függetlenségét, becsületét és érdekét megvédje, megszerezték a nemzetnek az egész művelt világ rokonszenvét és mindenben bizalmat keltek életéreje iránt, mely fényes jövőt érdemel.

Hálát mondunk a regenseknek és minisztereknek is az államügyeknek ama értelmes és szerencsés vezetéseért, mely által országunk függetlenségét a legváltásosabb pillanatokban megővni tudták.

Teljesen át lévén hatva, hogy néptünk és derék hadserege trónunk köré csoportosulni és hazánk boldogságára irányított törekvéstünkben támogatni fognak, Isten áldását kérjük minden tetteinkre!

Éljen a szabad és független Bulgária!

„Első Ferdinánd.”

Belföld.

Brassó, aug. 17. (Székely napszámok.) A közigazgatási hatóságok, kiválsóan pedig Háromszék-vármegye figyelmét felhívjuk, hogy az 1876. évi XIII. t.-cz. 84. §-a ellenére a napszámok minden igazolási jegy vagy községi bizonyítvány nélkül tömegesen jönnek Brassóvármegyébe mezei munkát keresni.

Igy folyó hó 15-én is 56 egyént kellett a hét-falusi járás főszolgabírájának községi bizonyítvány hiánya okából hazatoloncoztatni.

Ezek közül 50 egyén Háromszék-vármegyéből volt.

Kihallgatásuk alkalmával oda nyilatkoztak, hogy a hivatkozott törvény létezéséről tudomásuk nem volt.

Habár tudjuk, hogy Háromszék-vármegye alispánja idei junius 30-án 6936. sz. a. Brassóvármegye alispánját is felkérte az ez iránti törvény szigorú foganatosítására, s az az itteni hatóság részéről — a mint az eredmény mutatja — meg is történik, úgy tűnik föl, mintha a Háromszék-vármegyei községek előjárói nem fordítanak elég gondot a törvény és rendeletnek kellő modoni kihirdetésére.

Valószínűvé teszi ezt azon körülmény is, hogy egy községből — Nyén — 18 munkás volt az eltoloncoztak közt.

Szomorú volna pedig, ha azon szegény napszámok az előjáróságok hanyagsága miatt szenvednék a toloncoztatással összekötött kellemetlenségeket, s vesztenének el három-négy napi keresményt a legszorgosabb munka idején.

A „BRASSÓ” TARCZÁJA.

Egy kis kertészet.

Fordítson, kérem, a harmadik lapra, mert ott vannak az érdekes dolgok — öngyilkosság, Lőrinczi Czeczilia, akasztás, zász zászló és a többi — s bizonyára jobban fogja magát mulattatni azok által, mint ha azt akarja olvasni, mit én alább írni fogok a kertészetéről: egy kicsikét.

Mert kérem, a kertészet olyan, mint a szerelem; na, ne ijedjen meg, mert ez utóbbihoz én sem értek. — Mindkettővel az emberek bizonyos százaléka foglalkozik, de — hála érte a mai nevelési rendszernek — a szerelemmel az embereknek körülbelül — 98%, a kertészettel pedig csak a fenmaradó 2% babrá. Most már aztán csakugyan tessék megijedni, — ha kertészetet igérek, szerelemről, perczentális számításról s a fránya tudja miről nem beszéltem; képzelem ön most, még mi a patvar fog következni? Türelem! hiszen magam is most látom, hogy valamelyik disz népkéfé*) barátom bátran vezényelhetné vissza-k o z z !

Most tehát ugorjék ki a nyul a bokorból!

Tetszik tudni: — vagy ha nem, hát megmondom én — a gyümölcsfák tenyésztésére, — valamint

a gyümölcsök megevéseire is — hajlamom van, imitt-ámtott nem restellek egy-egy párt nemesíteni! s ha látom sikerét, egy-egy oltványomban úgy elgyönyörködöm, mint szoptatós dajka az emlőjén meghízott más gyerekeiben, — mert hát a csemeték sem az enyimek.

Van tehát nekem egy helyt egyebek közt — azaz a fü közt — egy gyönyörű körtve oltványom, tavaszi héj alá oltás; az igaz, hogy egy erős birsbe van oltva, de ma már velem egymagas, (kérem, nem M. vagyok) földtől hegyéig tele dús levélzettel, azaz, hogy csak volt, mert a napokban egy tisztelt ur, a ki bizonyára maga is foglalkozik a gyümölcs... pusztítással, kapta magát s alsó fele részéről a leveleket leirtotta, azt mondván, hogy ez úgy jó!

Ez az kérem, a mi a számba adta a tollat!

Enn ugyanis alig hiszem, hogy megköszönné a ma szagértő fent tisztelt ur, ha valamelyik orvos, — ha úgy esnék keze ügyébe — az ő tüdejének felét lepusztítaná, azt mondván, hogy az úgy jó! Hiszen, a kik a növények életével ismerősek, mind tudják, hogy a növényeknél a levél azt a szolgálatot teszi, a mit az állatoknál a tüdő. Már pedig e nemes szerv elpusztítása az egyedre nézve nem lehet jó.

Ezen kívül én például tudom, hogy miért is kívántam a leveleket megtartani; erre nagyon sok okom volt, ezek körül néhányat felsorolok:

E gazdag növény oltványról — különben is a

gyors termést ígérő birsbe van oltva — az oldalon levő levelek mindmegannyi gyümölcs rügget árnyékolnak, a mely rüggek természet szerint egy pár év alatt, talán már a jövő évben is, ugynevezett gyümölcs koloncokká (ezen üggyől függ a termés, mikor az oláh-asszonyok a cseresznyét s medgyet rudra cselekszik) fejlődtek volna s ez által pár év múlva azon kellemes helyzetbe jutottam volna, hogy munkálkodásom eredményét a törzs oldalán termett pár szép körteben élvezhettem volna s nem kell vala várnom, míg a korona kiképződik s a gyümölcstermés ideje eljön.

Azt is tudjuk, hogy ha a levelet, még midőn a rügy félérésben van is, levezesszük, ez által a rügget kifakadásra, kihajtásra ösztönözzük; már pedig ki akarná, hogy magas törzsűvé nevelni szándékolt oltványain az oldalrüggekből ágak képződjenek s ez által, illetőleg az oldalágak képződésére fordított táperő elvesztése által az oltvány fejlődésében gátoltassék.

Avagy pedig az én kártyés*) barátom úgy volt, mint a ki hallja, hogy harangoznak, de nem tudja délre-e, vagy vecsényre?

Ugyanis, ha egy indok lebegett volna testi kezei előtt amaz ártalmas műveletkor, tudniillik az oltványnak őszig megérését előmozdítani, ez esetben sem a levelek leszedése lett volna a helyes, hanem a to-

*) Na na! szedő! ne izéljen.

Szerk.

*) Nem sajtóhiba.

A bolgárok új fejedelme.

Augusztus 14-én Coburg Ferdinand letette a fejedelmi esküt Tirnovához. A Székegyházban megtartott Te Deumnál a regensek, a miniszterek és óriási néptömeg volt jelen. A székes egyház előtt diszszázad volt felállítva. A herceg fényes kísérettel jelent meg és a sűrű sorfalat képező tömeg közt elhaladva, a templomban részére fenntartott ülésen foglalt helyet. Előtte kis asztal állott, melyen a szent könyvek feküdtek. A Te Deum után a herceg kocsiba ült és a Sophiából ide érkezett kísérettel a sobranjéba ment. Beléptekor az egész gyülekezet felállott és percekig tartó lelkesedett hurrah kiáltásokba tört ki. A herceg az emelvényre lépett, jobbján Stambulow és Stoilow, baloldalán a tisztek és a kormány többi tagjai foglaltak helyet. A herceg kísérete sorfalat képezett. A metropolita üdvözlővén a herceget, szerencsét kívánt neki elhaláztatásához, hogy a sobranje kívánságának eleget tett. Egy lelkész azután imát mondott és felolvasta az alkotmányt az eskütelésre vonatkozó szakaszait, miközben a herceg jobb kezéről lehuzván a kesztyűt, balkezeében tartott papírtekerest bontott szét, mely bolgár nyelven a metropolita kérdésre adott válaszokat tartalmazta.

A herceg ezen válaszokat kissé halk hangon mondta el, megcsókolta a neki nyújtott feszületet és az asztalhoz lépett, hol az esküt aláírta, melyet Stambulow ellen jegyzett. Erre a herceg karosszékebe foglalt helyet és feltette fővegét mire Stotlov felolvasta a fejedelmi proklamációját. Folytonos éljenzessel és „éljen a bolgár nemzet” kiáltások közt a fejedelem felemelkedett helyéről és jobbról és balról a hurraht kiáltó képviselőknek köszönné, áthaladt a nemzetgyűlés termén.

Az orosz ügyvivő 13-án szóbelileg közölte a portával Giers táviratát, mely szerint Oroszország tiltakozik Coburg megválasztása és Bulgáriába jövele ellen, és egyben reményét fejezi ki, hogy a porta is csatlakozni fog e tiltakozáshoz. Hasonló értesítés küldetett az összes hatalmakhoz.

A „Reuter-ügynökség” jelentése szerint Vulkovics konstantinápolyi bolgár képviselő tudatta az itteni kormánnyal, hogy a porta az angol, olasz és osztrák-magyar kormánytól jegyzéket vett, melyben az érintett hatalmak Coburg herceg választását elismerik. Mint-hogy azonban a választás nem teljes összhangban a berlini szerződéssel eszközöltetett, a bolgár kormánnyal szemben ugyanolyan eljárást fognak követni, mint a multban.

Aug. 15-én Ferdinand herceg reggel a régi templomba, és onnan a sobranjéba ment, hol a képviselőknek a hazafias magatartásért köszönetét kifejezván, a kamarát bezártnak jelentette ki. Ugyanaznap a szófiai helyőrség a gyakorló-téren Clement érsek kezéhez letette a hűségi esküt Coburg hg. iránt.

A kereskedő ifjak kongresszusa.

Magyarország kereskedő ifjai s köztük kereskedői is két napon át komoly és érdekes tanácskozásokat folytattak kereskedelmünk ügyei, bajai, teendői fölött Kolozsváron.

Mintegy 400 vidéki résztvevő jelent meg a kongresszuson, mely e hó 14—15-én folyt le Kolozsvárt, Erdély vendégszerető fővárosában.

Impozáns látvány volt a zászlótengerben uszó Kolozsvár a sok, különb-nélkülönbféle jelvényekkel ellátott idegenekkel.

A mozgalom élén mint védnök báró Kemény Gábor, mint tiszteletbeli elnök Sigmond Dezső orsz. képviselő állott. Az ő neveik kölcsönöztek fényt. Mint tényleges munkás, a mozgalom esze és szelleme Sándor József, az „E. M. K. E.” titkára szerepelt, az „Ifju Erdély” fardhatatlan szerkesztője; vele és mel-

lette Polcz Albert végrehajtó-bizottsági elnök s Hirschfeld Ferencz titkár. Az övék a siker érdeme.

A kongresszus első napja aug. 14-én volt. E nap az alakulás, a formalitások napja volt. Báró Kemény Gábor és Sigmond Dezső gyönyörű, hatalmas szónoklatokat tartottak. Ugyanezen napon tartotta Kiss Sándor kereskedelmi akadémiái igazgató is felolvasását a kereskedelmi szakoktatásról, mely hosszú és kemény vitára adott alkalmat.

A gyűlést fényes bankette követte számos toasztal, melyről tér szűke miatt nem referálhatunk.

A délután folyamán a nőegylet által rendezett gyönyörű népiünnepély volt a sétatéren, este pedig színházi diszeloadás. Másnap, f. hó 15-én, folytatást nyert a kongresszus.

Az első tárgy dr. Békési Károlynak a hallgatóságot felvillanyozott előadása volt „Kereskedelmünk magyarosodásának eszközeiről,” melyet a kongresszus egész terjedelmében magáévá tett, jegyzőkönyvi köszönetet szavazva előadónak s elhatározva, hogy a felolvasás a hírlapokban közléteendő.

Ezt Binder Lajos m. k. ipari felügyelő előadásának kellett volna követni „Az ipar védelme a kereskedelemben”-ről. Előadó azonban az utolsó napon bejelentvén visszalépését (mi igen kínos benyomást tett illetékes helyen) e tárgy ne lett volna tárgyalható, hahogy Sándor József nem tesz egy életrevaló, nagy horderejű indítványt, t. i. állitassék össze nyilvános pályázat útján Magyarország iparos katalógusa. Hosszabb vita után, melyben részt vettek Sigmond Dezső, Deil Jenő s Szterényi József, a gyűlés egyhangulag s nagy lelkesedéssel magáévá tette az indítványt, kimondván egyttal, hogy megkeresi a költségekhez való hozzájárulásért az összes kereskedelmi kamarákat is.

Most következett Szterényi József előadása „Hazánk a keleti kereskedelemben,” különös tekintettel Erdélyre” czimen, mely hosszabb, nagyobb terjedelmű mű lévén, szerző azt mintegy fél óráig tartó előadásában ismertette, dus tapsokat aratva. Nyomban utána felállott Deil Jenő kongresszusi alelnök, indítványozva, hogy ezen munka külön füzetes alakban kiadassék s az összes társaságoknak s kongresszusi tagoknak megküldessék, a benne felvetett indítványok a jövő évi kongresszusra halasztassanak, előadónak pedig jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék, a mi határozatba is ment.

Ezt követte Kassa város meghívása, hogy a jövő kongresszus Kassán tartassék, minek kész örömmel adott a gyűlést helyt.

A nagy munkát végzett gyűlést ismét nagy bankette követte számos felköszöntővel.

Valóban lélekemelő volt különösen az utolsó toasztokat hallani, midőn Sándor József s Szterényi József mintegy 4 óraker a terembe léptek. Sigmond Dezső t. elnök töle megszokott szép beszédben emlékezett meg Sándor Józsefről, kinek az erdélyi részek magyarsága körül a legtöbb érdeme van. Majd Polcz Rezső ügyvéd emelkedett fel, hogy hosszabb beszédben méltassa Szterényi József érdemeit a magyarság és ipar s kereskedelem körül. Most közkívánatra Sándor József felállt, hogy azzal a páratlan lelkesedéssel s hévvel köszöntson dr. Békessy Károlyra, a nagy szorgalmu s neves publicistára. Mindhárom toaszt vi-

haros tetszést aratott s csak sajnáljuk, hogy nem adhatjuk szöszertint.

Délután ismét igen szépen sikerült népiünnepély, e színházi diszeloadás fényes tánczvigalom volt.

Kedden a társaság nagyobb része kirándult a marosúvári sóbányába, honnan visszatérve, szerdán utaztak el Kolozsvárról, magukkal vive egy kedves emléket.

A vámháboru és a vasutak.

Minden elfogulatlanra nézve kezdettől fogva világos volt, hogy a kereskedelmi viszonyok megszakítása Romániával mindkét államterület kereskedelmét érzékenyen fogja károsítani. A hátrányok csakhamar mutatkoztak is. A vámháboru kitörésének pillanatától kezdve az üzleti tranzakciók azonnal csökkentek, a vámhivatalnokok a határon csak ritkán sikanírozhaták az osztrák-magyar exporteurókat és a szállítási intézetek a legpontosabban tarthatták meg a szállítási határidőket. Hogy mily nagy a kár, melyet a vámháboru a két országnak okozott, azt pontosan nem lehet kiszámítani, hogy azonban a veszteség milliókra rug, azt megtudjuk a Magyarország és Románia közti áruforgalomról kiadott kimutatásból. Azt a veszteséget azonban, melyet a vámháboru a szállítási vállalatoknak okozott, csaknem az utolsó krajczárig ki lehet számítani.

Előttünk fekszenek a romániai forgalomnál értékelte összes vasutak kimutatásai, pontosan megtudhatjuk 1886 iki bevételeiket és megtudjuk a vámháboru visszahatását a romániai vasutakra is.

A kereskedelmi konvenczió 1886. május 30-án járt le és 1886. június 1-én mindkét részről oly vá-mok léptek életbe, melyek a kölcsönös kivitelt majdnem lehetetlenné teték. Ime első táblázatunk:

Romániai vasutak

	1885	1886	Hiány 1886-ban
Januártól májusig	1.060,201	458,544	601,657
Juniustól decz.-ig	1.010,214	151,669	858,545

Osztrák-magyar vasutak

	1885	1886	Hiány 1886-ban
Januártól májusig	1.744,506	900,160	844,346
Juniustól decz.-ig	1.800,591	370,659	1.438,921
Egész évben	3.554,097	1.270,829	2.283,268

Összesen

	1885	1886	Hiány 1886-ban
Januártól májusig	2.804,707	1.358,704	1.446,004
Juniustól decz.-ig	2.819,805	623,388	2.296,467
Egész évben	5.624,512	1.882,042	3.742,470

A bevételek, melyek 1885-ben még 5-6 millió frankot tettek, 1886-ban 1-88 millióra süllyedtek, tehát egy harmadrésznél kevesebbre. A vámháboru első két hónapja alatt az egész forgalom csak 523,338 frankot eredményezett és a 2-3 millió franknyi csökkenés képviseli a hadiköltséget. De ezzel még nincs kimutatva a forgalmi intézetek összes hadiköltsége, mert ide számítandó még a dunagőzhajózási társulat bevételeinek csökkenése legalább 1-4 millió forinttal. Ez összeggel együtt a kár, melyet a forgalmi intézetek a vámháboru első hét havában szenvedtek, több mint 5 millió frankra rug. — A lenti táblázat mutatja, hogy a román vasutak relative többet szenvedtek, mint a mieink, mert a román vonalakon a bevételek az 1885-iki 2 millió frankról 600,000 frankra csökkentek és a vámháboru első 7 havában a szállítási forgalom Románia és monarchiánk között egészben véve 152,000 frankot eredményezett.

vább növésben meggátolni tetejének lecsipése által; ezt még indokoltnak láttam volna, az esetben ha illő valakinek belekontárkodni egy másnak becsületes munkájába.

Most pedig, édes olvasó, egyél meg egy körtét abból, mit amaz ur elpusztított s mondd neki, hogy jövőre vessen závárt a — körmére!

Her Nyó.

Uti rajzok.

(Zajzon, Előpatak, Málnás, Tusnád, Szent-Anna-tó s torjai
Büdös.)
(Folytatás.)

A cigányok által nyújtott élvezetért cserébe én kísértem később terz, quart, quint seset és septim-ekben a valóságos primást . . .

Soha ily élvezetet, mint ezen ázsiai fajzat élvezékenykedését látni!

Ezt csak a zenész . . . és a szerelmes érti . . . Ha észre nem veszem, hogy a nem működő cigány kontrás a zsebéből kimászni akaró — piczulákat mint erőlködik visszatartani, s a magasan repülő daru-nótája végén nem tartok attól, hogy enyéim szemei láttára a fellelkesült primás még megcsókol, tovább is elsirattam volna azt az öreg hegedűt a még öregebb természetben. De ezenkívül egy áldást ígérő égi csepp is arra figyelmeztetett, hogy jó lesz utunk czélja, — a Büdös felé — indulni.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Régi nagy urak módjára egész erszényemet a cigány tisztelő kalapjába üritettem, mire az ugy összegyűrte testét, mint egy kigyó-ember.

Még egy Isten hozzád a szép Annának, egy-egy dicsértessék a kápolnás és borvizesnének — utóbbiért a néhány pénzdarab ráadásul még egy keresztet is vettem — s végül egy-egy szervusz a két ragyogó ragyás arczu, rongyos cigánynak, megkönnyítő érzést keltett a kissé nehézkes — Büdös felé vezető — út alá fektetett hogy megmászására.

Vigan lábalt kalányosunk, ki azt sem tudta, hogy „sho mai phella” mi fán terem, mert a „dzsáne” romanez?-re nagyon ráta a fejét, míg a kautschuk cigány a „raját” egy szivarnyi „drap” ért mindjárt kész volt kérdeni: „bassau jekk”? Feleletem bevárása nélkül ráhuzta, hogy „ne sirj kis lány” s a „rácsos kapuval” rekesztette be a nótát — megnyirbált letételben.

Kalányost a Büdösig vezető út egyetlen átmászandó hegyének első természetes serpentinájánál — hol a belle-vue élvezhetését egy „Schutzhütte” fokozná — megállítottam.

Innen tessék a Szent-Annát megnézni! Ez feleséges látvány, minőt a Tusnád felől vezető út nem nyújt.

Áttekinthető innen az egész tó a maga gyönyörűségében, hallani a párjukat ritkító 4—6-szoros

visszhangokat, melyeket a felséges zöld keretbe foglalt, most csendesülő kerekded tó üstszerű partjai visszaadnak.

Gyurink egy tájékozó tekintetet vetett a miniket felholdként körítő hegyekre s leáldozó napra és haladásra unszolt azon erdőlő uton, melyen a sűrű bokroktól eltekintve, már azért sem lehetett haladni, mivel megtaláltam azon magas száru szép szemű és kiváló finom ízű számócza telepet, hol az embernek csak sarlóvá kell kezét alakítania, hogy egy felkőr leírása után egy csokor érett számócza birtokába jusson, melyet utóbbi időben hatalmas csalány vett védnöksége alá. Azonban mégis elég korán értünk az ölnyi magas, kábitó illatot terjesztő, piros és fehér virágok erdeje mellett a pompásan kiépített büdös országútra, hol nem azért néztem óvatosan körül, hogy annál pompásabban megkerüljük az alsó fürdőnél reánk várakozó kényelmes bárkákat.

Soha sem dicsérte meg ember füleimet, mint kedves utitársaim s csak azért, mert a legyező lógó csengettyűjét 2 kilométer távolban meghallottam megreszkírozlam bérkocsisomnak a távolba hangzásra alkalmas nevének ordítását, mire csengettyű hordozójának nyomban vágatást jelentő mozgásba hozása volt a kedves válasz.

(Folytatása következik.)

Igaz ugyan, hogy a román vasutak a dunai kikötők felé irányított forgalom által részben kárpótlást nyertek, de nagy nem lehet e kárpótlás, ha tekintetbe vesszük, hogy a tarifák lényegesen leszállítottak. — A következő táblázat mutatja, hogy miként alakultak a bevételek 1883-tól 1886-ig és mily nagy a hiány, melyet az egyes vasutak forgalmukban a vámháboru által szenvedtek:

	1883	1884	1885	1886
F r a n k				
Magyar államvasutak:				
Oszt. m. államvasut:	875,767	586,819	700,663	385,847
a) o. hálózat	77,359	90,915	60,774	46,802
b) m. „	2,498,775	1,957,827	2,067,597	660,191
Ferd. vasut	52,655	54,750	50,352	30,820
Lemberg-ernoviczi	132,427	166,672	160,582	15,180
a) rom. hál.	178,009	278,902	364,129	34,838
b) oszt.	51,602	66,953	68,328	16,215
Károly-Lajos vasut	7,143	12,442	31,669	9,418
Kassa-oder-bergi v.	196	46	6	1,012
Déli	373	351	51,379	60,261
Oszt. államvasut	990	—	6,511	7,900
Oszt. észak-ny. vasut.	2,472,440	2,113,047	2,070,415	611,213
Román államvasutak:				
Busttheradi vasut	—	104	886	856
Cseh északi vasut	—	4	12	15
Cseh nyugati vasut	—	—	1,201	1414
Összesen:	6,347,736	5,332,145	5,624,512	1,882,042

A Romániávali forgalomban három irány létezik, egy Roman-Itzkány, egy Predeal és egy Verciorován át, tényleg azonban csak ez utolsó kettő vétetett igénybe, mert az nem sokkal hosszabb. A forgalomban tehát csak a magyar államvasutak, az osztrák államvasutak magyar hálózata és a román vasutak vettek részt. Az osztrák-magyar államvasut bevételei 1.4 millió frankkal csökkentek 2.1 millióról 700,000 frankra. A magyar államvasutaknál a hiány 400,000 frank volt. Ezek után könnyen előre láthatók a folyó év eredményei, melyek csak is kedvezőtlenebbek lehetnek.

Az „E. M. K. E.” közgyűlése.

Meghívó.

Van szerencsénk az E. M. K. E. f. hó 28-án vasárnap délelőtt 11 órakor Seps-Szent-Györgyön megtartandó második évi rendes közgyűlésére az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívni.

Az E. M. K. E. igazgató-választmánya nevében Kolozsvár, 1887. augusztus 12.

Sándor József,
titkár.

Gróf Bethlen Gábor,
elnök.

A közgyűlés tárgyai:

a) a tisztikar és igazgató-választmány jelentései és indítványai; b) az évi költségvetés megállapítására és a megelőző évi zárszámadásra vonatkozó számvizsgáló jelentések meghallgatása, elfogadása és a felmentvény megadása, esetleg megtagadása; c) határozathozatal a vidéki választmányok jelentései fölött; d) az egyesület tisztviselőinek s két tagból álló számvizsgáló bizottságnak megválasztása; e) egyesek önálló indítványai, melyek az igazg. vál.-hoz a közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban benyújtandók; f) az ügykezelési szabályok megállapítása s az alapszabályok megváltoztatása, módosítása; g) a jegyzőkönyv hitelesítésére három tagnak kiküldése.

A közgyűlés programja:

Az E. M. K. E. második évi rendes közgyűlését, mint házigazda, az alólírt „E. M. K. E. háromszék-megyei választmánya” rendezi Seps-Szent-Györgyön. Van szerencsénk tehát a közgyűlésben résztvenni óhajtó tagokat hazafias tisztelettel felkérni, hogy jelentkezéseiket a lakhely, állás pontos megjelölésével bezárólag f. hó 20-ig hozzánk S.-Szent-Györgyre intézni méltóztassanak. Kedves kötelességünk lesz a bejelentés után a m. k. áll.-vasutak összes vonalaira szóló 50%-os utazási jegyeket azonnal megküldeni, a város szomszédságában levő előpataki fürdőn történendő elszállásról ingyen gondoskodni s a közlekedés viszonyai következtében szükséges kocsifuvarokat Földvár vasúti állomásra f. hó 27-én reggel 9 óra 6 percre előállítani. A közgyűlés ünnepélyességeinek lefolyása különben az alatti program szerint történik.

Augusztus 27-én.

Reggel 9 óra 6 perczkor megérkezés a személyvonattal a Földvár vasúti végállomásra, hol e napon és órában a szükséges kocsifuvarok várnak. Más időben érkező vendégeknek szekér-alkalmatosság nem álland rendelkezésre. Délelőtt 10 órakor megérkezés Előpatak fürdőre, hol a tagokat a diszes és kényelmes — 1000 vendég számára berendezett — vendégszobákban szállásoljuk el. D. e. 1/2 11 órakor a Brassóból érkező budapesti írók és művészek társaságának fogadása és együvé csatlakozás. Délután 1 órakor ismerkedés közös ebéden. D. u. 3 1/2 órakor a fürdőn széttekintés, esetleg kirándulás. Este 6 órakor felolvasás a székelly fürdőkről, és tánczvigalom.

Augusztus 28-án.

Reggel 9 órakor a készenálló fuvarral indulás Előpatakról Seps-Szent-Györgyre. Délelőtt 11 órakor a közgyűlés. D. u. 1 órakor közeled a városház disztermében. D. u. 3 1/2 órakor az E. M. K. E. székelly

kiállításának megtekintése. Este 7 órakor az írók és művészek társasága által rendezett irodalmi és művészi előadáson részvétel. Utána tánczvigalom. A vendégek Seps-Szent-Györgyön is elszállásolhatók, azonban állandóan szekerek fognak közvetíteni az előpataki szállásokkal. Előpatakon oszlás. A kik akarnak, további kirándulást tehetnek Tusnád fürdőre, a Szent-Anna tóhoz, a Büdös barlanghoz, Sinaiába, a román király nyári tartózkodási helyére. Az 50%-os utazási jegyek f. augusztus hó 25-től szeptember 5-ig érvényesek.

Az E. M. K. E. háromszék-megyei választmánya nevében

Seps-Szent-György, 1887. augusztus 12.

Vajda Miklós,
titkár.

Potsa József,
elnök.

Levél Hétfaluból.

Négyfalu, 1887. augusztus 12.

Négyfalu csendességét egy kellemes kirándulás szakította félbe. A sokat emlegetett, rég óhajtott mulatság terve végre tetté lett. Csütörtökön reggel 7 szakéren 36 on mentünk hazánk egyik csodáját, a „Hasadt kősziklát” megtekinteni. Kora reggel még apró cseppekben hullott az eső alá és sötét fellegek boríták az ég boltozatát, de az örvendetes csapat mintegy daczolni akarva a természettel, énekszóval indult utnak s a fenyvesek friss levegője még jobban felélénkített. Mintegy másfél órai út után elhagytuk a tömösi vasutállomást s balra haladva, hamar elértük a „Hasadt Kősziklá”-hoz vezető hegy alját, a hol szekereinkkel megállapodva, sátorot ütöttünk. A harmat és esőcsepp aranyosan csillogott a fűszálakon, de az eső már felhagyott ellenségeskedésével. Rövid pihenés után gyalog folytattuk utunkat a szikla felé, de a csekély sár miatt csak 3/4 óra alatt érthetük el annak alját. Az erdei csendet csak egy-egy tova repülő sas szárny suhogása zavarja meg és a csermely zugása, mely a sziklafalat évezredekken át ketté mosva, most mintegy 20 ölnyi mélységben folydogál tovább. Itt látja az ember, hogy maga a mindenségben egy porszem, a melyet a zivatar magával sodor, míg e sziklák megmérhetlen idő óta rendíthetetlenül állnak s mosolyogva nézik a felettük zugó bármily nagy vész elvonulását.

Nemsokára visszatértünk szekereinkhez s hozzákezdünk az ebédhez, a mely vig adomázások, majd pohárköszöntők közt hamar eltelt.

— Két óra! — kiáltá a társaság egyik tagja — Menjünk le a „Magyarok várához” s majd ott tovább mulatunk.

Egyhangulag elfogadtuk az ajánlatot, s mivel már teljesen kitisztult az idő, nyitott kocsikkal haladtunk a „Magyarok várá”-nál felállított honvéd-emlékig. S míg a „Porr és Leitinger”-féle petroleum-gyár kertjétől undorral fordultunk el, mert 90 muszka aluszszá örök átkos álmát, addig itt mindnyájan fellelkesülve egy szízzel, egy lélekkel énekeltük el a magyar 3 kedves dalát: Kossuth Lajos nótáját, a Hymnuszt és a Szózatot, melynek elhangzó végszavait a hegyek is visszahangozták: „itt élned, halmód kell!” és a tölgyek is igenlőleg hajtogatták lomb-koronájukat.

Majd Borcsa tiszteletes ur beszélt el az 1848—49-ben e helyen történt csatározásokat és a muszkák által elkövetett kegyetlenségeket, a többek között a következőt: 1849. június havában az e helyen táborot ütött 28 ezernyi muszka sereg parancsnoka a négy innenső község biróinak megrendelése, hogy gyűjtsenek eleséget a sereg számára, s mivel azt a kellő időre kiszállítani elkéstek, a nyakuktól egész a talpig megkancsukáltatta őket.

A — mondhatni — hazafias ünnepélyt a cigányok által rázendített „Rákóczy-induló” rekeszté be.

A hegy aljához visszatérve, a fiatalság tánczra perdült, a sok szép nő pedig még az öregeket is belevonta a tánczba. Így van! A nők fűszerezik a társaságot jó kedvvel s még a szomorut is vígságra ösztönzik.

Este 7 órakor mindnyájan a legszebb emlékekkel tértünk haza azon óhajítás kifejezése mellett, hogy minél több ily kirándulás legyen, mely tömörítse Négyfalu intelligenciáját, a mely még most is nagyon széjjel van szakadozva.

Verus.

Helyi és vidéki hírek.

A király születésnapja. Ma csütörtökön, királyunk ő felsége születésnapja. Városunk és megyénk minden köre örömmel gyanánt ünnepli e napot. Kárpátoktól Ádriáig visszahangozik e szózat: Éljen a király! Középületeinken nemzeti lobogók hirdetik az ünnepet. A hivatalok szünetelnek, a katonaság diszben, az egyházak szent áhitatban, mindenki ünnepel. Az egyházakban a délelőtti folyamán disz-istenitiszteletek és misék fognak tartatni. A katonaság teljes diszben kivonul. Délután 4 órakor a Hontérus-téren a II. Sándor-
dor-ezred, a legfőbb hadur tiszteletére katonai ünnepélyt rendez. Az egész nemzet imádkozik szeretett királyáért. A nemzet s népek fohászához csatoljuk a miénket is: Áldás a honra! Áldás a királyra!

Királyi adomány. Ő felsége a király a brassói szt.-Ferencz-rendi zárdának egyházi czelokra legfelsőbb magánpénztárából 100 frtot kegyeskedett adományozni.

Kinevezések. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter kinevezte a helybeli főreáliskolához: a 2-ik matematikai tanszékre Walthér Bélát, a 2-ik francia tanszékre: Kemény Ferencz, a 2-ik magyar-német tanszékre: Binder Jenőt, a physikai tanszékre: Fényes Dezsőt.

Meghívás. Az „E. M. K. E.” brassói megyei fiókegyeletének választmánya f. hó 19-én, pénteken, d. u. 2 órakor a magyar kaszinó helyiségében ülést tartván, van szerencsénk a t. választott és virilis tagokat ezen gyűlésre meghívni, kérve pontos és teljes számú megjelenéseket, Targyak: 1. Közgyűlési intézkedések s a sepsi-szent-györgyi közgyűlésre képviselők kiküldése. 2. Pénztári jelentés. 3. Netalan időközben beérkező tárgyak. Brassó, 1887. aug. 14-én — Koós Ferencz elnök, — Sztéryni József jegyző.

Az írók és művészek Brassóban. Az írók és művészek társasága fogadtatására — mint említők, a polgármester elnöklete alatt vegyes bizottság alakult. Ennek tagjai: Ádám Károly ügyvéd; Alecsius Oszkár városi tanácsos; Graef Frigyes városi aljegyző; Harmath Lajos ügyvéd; Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő; Lázár Gerő nagykereskedő; Nagy Gyula erdőfelügyelő; Orbán Ferencz középisk. igazgató és Zaminer Ede főerdész. Ezen bizottság a polgármesteri irodában tanácskozik s eddig már három ülést tartott, megállapítva a fogadtatás részleteit, melyek külön program gyanánt fognak megjelenni. A vendégek zsáma 80 lesz kiknek elszállásolásáról már intézkedve van. A fogadtatástárgyában vasárnap d. u. a helybeli prot. nőegylet is gyűlést tartott, melyen tárgyalva az E. M. K. E. brassóme gyei fiókegyeletének átiratát, örömet fejezte ki a vendégek jövőtele felett s elhatározta, hogy testületileg megjelenik a fogadtatáson. A részletes program következő:

Augusztus 25-én esti 10 órakor a Segesvárról érkező társaság fogadása a vasúti indóháznál a magyar dalárda által előadandó dallal és a polgármester üdvözlő beszédével. Ismerkedési estély a zöldfa szállodában, azután a vendégek elszállásolása a vendéget fogadó egyesek által. Augusztus 26-án reggeli 8 órakor találkozás a piacon levő városi tanácsházban. Onnan tetszés szerinti csoportokban Brassó város megtekintése és kisebb kirándulások. Délelőtti órákban az állami középkereskedelmi iskolákban (Nap) elhelyezett kereskedelmi és iparmúzeum, illetőleg brassói magyar iparosok által előállított ipari termékek megtekintése. Délelőtti órákban kisebb kirándulások: a Czenk hegyre, Magyarkőhöz, fellegvárra stb. Déli 12 órakor orgona koncert az ágost. evang. nagy templomban. Egy és fél órakor közeled a Nr. 1. szálloda nagy termében. Délután 3 és fél órakor kirándulás kocsikon tetszés szerinti csoportokban Rosznyóra, Hétfaluba és a Tömös-völgyi honvédelemköszlophoz. Esti 8 órakor az írók és művészek által rendezett irodalmi és művészi előadás. Előadás után tánczvigalom. Augusztus 27-én reggel a vendégek indulása Előpatakra.

A népfölkelők tiszti tanfolyama szombaton befejeztetett, egy, a tömösi szorosba tett nagyobb kirándulással. Reggel hat órakor vonultak teljes felszereléssel Martonfalván keresztül s a Hontérus-tér és a Noa érintésével hatoltak át az erdőn s a tömösi szoros kijelölt pontjához idején megérkezvén, ez által feladatuk egy részét helyesen megoldották. Itt szerelvényeiket lerakván, Hönig alezredes ur vezetése alatt kimentek a vidék egy magaslatára, honnan a területet beláthatták s itt Lázár, százados, Trepches, és Klein főhadnagy urak jelenlétében kikérdeztettek a hadsereg szervezete — a gyakorlati és szolgálati szabályzat, a terep és utaztat, valamint a harcztéri szolgálat azon részeiből, melyeket ezen katonai kirándulással kapcsolatba hozni lehetett. Minthogy a gyakorlati részt s nevezetesen a vezénylést a tanfolyam alatt folyvást gyakorolták, ez által a tanfolyam befejezve lévén, alezredes ur elismerésének nyilvánítása mellett köszönetét fejezte ki a tanfolyamban résztvevő tagok buzgósgáért, arra jövőre is lelkesítvén s mind a 11 tagot tiszti kijelölésre alkalmasnak nyilvánítván, a tanfolyamot bezárta. Ezt barátságos lakoma követte, melyen Killyényi E. csinos pohárköszöntőben mondott köszönetet bajtársai nevében azon humánus, tapintatos vezetésért, melylyel Hönig alezredes ur e tanfolyamot rájuk nézve kellemessé tette, a katonai élet szellemét velők megismertette; Biró S. pedig Lázár százados és Trepches főhadnagy urakat éltette mint a tanfolyam tanárait. A lakoma alezredes ur távozása után is a legjobb hangulatban folyt délutáni 4 óráig, mikor a csapat felszedvén szerelvényeit, az országon szép rendben haza vonult.

Uj virág-csarnok. Művészek és művésznők köztudomás szerint mindig nagy kedvelői, ápolói és gondozói voltak a virágoknak. Nem kell messze mennünk, hogy ennek igazságát bebizonyítsuk. Operaházunk kitűnő művésze Perotti kiterjedt kamélia-kertészettel bír az adriai tenger partvidékén. Legujabban pedig, mint nekünk a fővárosból írják, a zenevilágban előnyösen ismert Rózsavölgyi és társa zenemű-kereskedő czég egyik éve hosszú során át működő főnökének fia: Dunkl Norbert, a váci-utca 25. sz. házában a „Ne-felejtshet” czimezve, párisi mintára előkelő és nagyszabású virágcsarnokot nyitott, mely pazar berendezés,

nagy választék és izlés tekintetében az egész fővárosban ritkítja párját. Különös gondot fordít a vidékről jövő ünnepi, lakodalmi, temetési stb. megrendelésekre, melyek azonnal és kiváló pontossággal végeztetnek, úgy hogy az új virág-csarnokot olvasiónknak legmelegebben ajánlhatjuk.

Háziasszonyaink figyelmébe! Most, midőn a cseh lapok hazánk, terményeink és iparcikkeink ellen izgatnak, napirendre került a magyar sajtóban is e téma annál inkább, mert hazánkban számos oly ipar czikk lát napvilágot, mely eddig Csehországból importáltatott hozzánk és a mely nemcsak, hogy kiállja a versenyt a cseh gyártmányokkal, hanem sok tekintetben tulszárnyalja azt. Ilyen — hogy többet nem említsünk — a pótkávé, melyet eddig különösen Csehországból hoztak be hozzánk, migsem Szalády Antal tekintélyes fővárosi szakember az Andrássy-úton egy mintaszerűen berendezett pótkávé-gyárat állított fel, mely a rosszabb és egészségtelenebb cseh és más idegen pótkávét lassan-lassan kiszorítja hazánkból. Csak a minap emlékeztek meg a lapok nagy elismeréssel Szalády telepéről és kitűnő gyártmányáról és ép ezért kötelességünknek tartjuk egy nyilatkozatnak helyt adni, melyben elmondatik, hogy akadnak különösen az utolsó időben egyes hasonlósá czégek, melyek tisztán nyereszkeskedési czélból a jelenlegi cseh-ellenes áramlatot felhasználva e szakmában jó „geschäfftet” akarnak csinálni, dacára annak, hogy gyártmányuk még annyit sem ér, mint a külföldieké. Miután pedig az ily „mikszturák” nemcsak, hogy nem képesek versenyezni a külföldi pótkávéval, hanem előbb-utóbb a magyar pótkávé iránt Szalády által éveken át felkelteni sikerült bizalomnak és általában a magyar iparnak csak ártalmára lehetnek, ennek következtében jól fog cselekedni a közönség, ha az ily „Uj” vállalatok termékeitől tartózkodik és csak a már elismert és kipróbált Szalády-kávéval marad.

Egy fejezet a fogak fentartásához. Levelezőnk a következőket írja: A minap tudattam csak, hogy Popp J. G. dr. udvari fogorvos. a már 40 év óta általa készített és kitűnő hatása miatt az egész világon elterjedt *Anatherin-szájvízből* legközelebb készíti el az ötmilliomodik palackot. Most azonban még azt kívánjuk konstatálni, hogy Popp dr.-nak nemcsak az Anatherin-szájvíze, hanem egyéb fog- és szájkonzerváló szereit is hasonló kedveltségnek és keletkezésnek örvendenek. *Aromatikus fogpasztája*, melynek ára 35 kr., naponta ezrenként küldetik szét és nagy előszerrelettel használják a szájjal együtt. *Anatherin-fogpasztája* üvegtégelyekben (1 frt 22 kr.) az előke világ legkedveltebb fogtisztító szere, mert egyéb előnyei mellett a szájt hűsíti és kellemes szagot kölcsönöz neki. A fogpor barátai előtt nagy kedveltségnek örvend dr. Popp fogpora (63 kr.), míg oly egyének, kik elhanyagolása következtében odvas fogakat kaptak, kitűnő eredménnyel használják a *Popp-féle fogtömt* (Plombe), melyvel mindenki maga tömészhetheti el — utasítás szerint — odvas fogait. Mint a fentiekben látható, itt mindenféle fog- és szájkonzerváló szerekről van gondoskodva. Mindenki tudja, hogy az egészség egyik főfeltétele a száj és a fogak ápolása, melyeknek elhanyagolása súlyos következményekkel járhat. *A fent elősorolt szerek minden hazai gyógyszerésznél és finomabb kereskedőnél kaphatók*, de ajánlatos csak dr. Popp-féle készítményt kérni, mert számos utánzál és hamisítvány van forgalomban.

Közzgazdaság.

A „hazai gyártmányú cséplőgépek”-nek

a gazdaközönség körében leendő terjesztése czéljából szükségesnek láttuk lapunk olvasó közönségét a következőkről értesíteni:

A m. kir. államvasutak gépgyárában előállított cséplőgépek árai — a Fehér Miklós budapesti lakos, mint a m. kir. államvasutak gépgyárában bizományi szerződése szerint — s a fizetési módokat következőleg szabályozvák:

egy 10 lőerejű mozdony	ára	3400 frt
„ 8 „	„	2950 „
„ 6 „	„	2500 „
„ 60” (1500 m/m) cséplőgép	„	2400 „
„ 54” (1200 m/m)	„	1970 „

mely árákból egyszerre történő készpénz fizetés esetén 5% leengedhető. Egyébként pedig a gépek vételára a következő feltételek mellett hitelezhető: a vételár $\frac{1}{4}$ része, az ügylet megkötése alkalmával fog. lalóul $\frac{1}{6}$ része 6 hónap múlva, $\frac{2}{6}$ része 12 hónap múlva és az utolsó $\frac{3}{6}$ rész 18 hónap múlva, kamat nélkül készpénzben kifizetendő; ezen utolsó részletfizetés határideje azonban vevő kívánságára további 6 hóval az ezen időre járó 6% késedelmi kamatnak előzetes lefizetése mellett egyszer meghosszabbítható.

A m. kir. államvasutak gyárigazgatósága az általa szállított gépekre nézve, a munka és az anyag jó minőségeért, a bizományos által eszközölt elszállítás napjától számítandó egy évre jótállást vállal, oly formán, hogy minden ezen idő alatt bebizonyíthatólag az anyag rossz minősége, vagy a munka hiányossága folytán hasznavehetetlenné vált alkatrészeket új, hibátlan alkatrészekkel pótolja.

A netán szükséges bővebb felvilágosításokat kívánatra a m. kir. államvasutak gépgyára, és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgár igazgatósága mindenkor készséggel meg fogja adni.

Ajánljuk e hazai gyártmányú gépeket a gazdaközönség figyelmébe.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. augusztus hó 18-án.

Román papírpénz á 20 frankos	8.60	vétel 8.62	eladás
ezüstpénz á 20 „	8.55	„	8.60
Napoleon'or (arany) „	9.98	„	10.—
Török lira „	11.25	„	11.27
Arany „	5.90	„	5.92
Orosz papírrubel „	109.—	„	110.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Olcsó hus!

Tegnaptól kezdve színház-utczai (áruház alatti) mészárszekemben egy kilogr. **jól mért**, mindenkor friss marhahusc sak **32 kr.**, disznóhús csak **38 kr.**

Szives tömeges vásárlást kér
Bureta István,
mészáros.

Szám 284.—1887. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a segesvári kir. járásbíró 1393./1887. számú végzése által az *udvarhelymegyei takarékpénztár* javára báró Szentkereszty Pál és Anna ellen 700 frt tőke, ennek 1885. évi február hó 22-ik napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 82 frt 07 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1440 frtra becsült 12 darab 6 éves jármos ökörből álló ingóságok — nyilvános árverés útján eladának.

Mely árverésnek a segesvári kir. járásbíró 2260./1887. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagy is *Bun községben* végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközzésére az 1887. évi augusztus hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törvényczikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsárton alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv.-czikk 108. §-ában megállapított feltétel szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése alólikt kiküld-

dótnak vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Segesvár, 1887. augusztus 2.

(336) 1—1

Fodor Árpád,
kir. bírósági végrehajtó.

En, Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam fölaltatott kenőcs 14 havi használatát után nyertem, bizonyítom, hogy e szer megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbőrt, — uraknál elősegít egy teljes erős szakállnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja a korai őszüléstől a legmagasabb korig. — Egy köcsög ára 50 kr, 1 frt, 2 frt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése v. posta-utánvétellel mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA

(278) Budapest, 6—20
király-utca 26. szám alatt.

Pserhofer J. gyógyszerháza

Bécsben, Singerstrasse Nro. 15.

„zum goldenen Reichsapfel“ czim alatt.

Vértisztító pilulák, ezelőtt „Általános pilulák“ nevezete alatt, teljes joggal megérdemlik ez utóbbi elnevezést, — mert ugyancsak alig léteznek egy nyavalya, melyben e pilulák csodaszerű hatásukat már ezerszer be nem bizonyították volna. A legmacskább esetekben, melyekben más gyógyszerek eredmény nélkül lettek használva, e pilulák által számtalanszor s rövid idő alatt teljes gyógyulás lett elérve. — Egy doboz 15 pilulával 21 kr, egy tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr, bérmentelen utánvétellel való küldetésnél 1 frt 10 kr.

Az összeg előleges beküldése ellenében bérmentesen küldve egy tekercs pilulák 1 frt 25 kr, két tekercs 2 frt 30 kr, három tekercs 3 frt 40 kr, négy tekercs 4 frt 40 kr, öt tekercs 5 frt 20 kr, tíz tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldethetik.)

Számtalan levél érkezett, melyekben e pilulák fogyasztói a legkülönbözőbb súlyos betegségekből gyógyultak egyszerször elnyeréséért háldjoknak kifejezést adnak. — A ki csak egyszer is próbát tett e pilulákkal, azokat tovább ajánlja.

A sok hálanyilatkozatok közül néhányat ide iktatunk:

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt uram! Az ön pilulái valóban csodálatosak; nem olyanok ezek, mint sok más feldícsért szer, hanem valóban segítenek és pedig csaknem minden bajban. A husvétra megrendelt pilulákból a legtöbbet barátaim s ismerőseim közt osztottam el, s mindegyiknek használtak, sőt aggodorban álló és különféle bajokban szenvedők is, — ha nem is nyerték vissza tökéletesen egészségüket, de tetemes javulásban részesültek s folyton használni kívánják a pilulákat. Azért kérem, küldjön nekem ismét 5 tekercsessel. Fogadjon tőlem s mindazoktól, kik már azon szerencsében részesültek, hogy az ön pilulái által egészségükhöz jutottunk, legmélyebb hálaikkal kifejezését.

Deutinger Márton,

Bécs-Szt.-György, 882. febr. 16.

Igen tisztelt uram! Az ön piluláért nem bírom hálátam elegendőképp kifejezni; — mert nóm, ki már évek óta a miserre nyavalyában szenvedtem, Isten segítségével az ön vértisztító labdaccai által lett gyógyítva, s ha csakugyan még most is kell nekik né-

melykor a pilulákból bevenni, egészsége mindamellel annyira helyre van állítva, hogy frissult erővel teljesítheti minden foglalkozását. Ezen köszönetem nyilvánítását kérem a sinlődők javára felhasználni, s egy-szersmind nekem ismét két tekercs pilulát és két drb. kínai szappant küldeni. — Kiváló mély tisztelettel

Norák Alajos, főkertész.

Bécs, 1881. február 20-án.

Tekintetes ur! Feltéve, hogy az ön gyógyszer-rei mind oly hasznosak, mint az ön híres fagybalszama, mely családomban több avult fagydag gyors elváltását eredményezte, — az ugynevezett „Általános“ gyógyszerek ellen táplált bizalmatlanságom mellett is elköltöttem magamat az ön vértisztító pilulák használatára, hogy ezen apró golyócskák segítségével sok évig tartó aranyeres bajomat bombázhassam. Nem mulasztottam el tehát önnök bevallani, hogy régi bajom s golyócskák használatát után tökéletesen el van hárítva, s ön ismerőseim körében e pilulákat nagyon ajánlom. Azt sem elszámlálom, ha ön jelen soraimat — de nevem kitvése nélkül — nyilvánossá teszi.

C. v. T.

Fagybalszam, Pserhofer J.-tól, sok év óta fagydagok elleni legbiztosabb szernek elismerve, szintugy igen ajánlatos avult sebek ellen is. — Egy köcsög ára 40 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek), romlott gyomor, rossz emésztés, s mindenféle altesti bajok elleni kitűnő házi-szer. — Egy üveg ára 20 kr.

Utifü-lé, közönségesen ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcshurut stb. ellen. — Egy üvege ára 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer bárrheumatikus bajokban, inszagatásban, ischiasban, fül-szagatásban stb. — Egy tégegy 1 frt 20 kr.

Havasí növény-likör, Bernhard W. O.-tól. — Ára egy üvegnek 2 frt 60 kr; fél üveggel 1 frt 40 kr.

Szom-essencia, dr. Romershausentól. — Egy üveggel 2 frt 50 kr; egy fél üveggel 1 forint 50 krajczár.

Görvél-balszam, biztos szer a golyva ellen. — Egy üveg ára 40 kr.

Tannochinin-pomádé, Pserhofer J.-tól. Évek óta növesztő szerek között a legjobbnak lett elismerve. — Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól, vágás és szelvények ellen, rias által származott sebeknél, mindenféle elfajult daganatoknál, elavultaknál s időnként felfakadónál is a lábakon, körömmegéknél, sebhely s és gyulladt emlőknél s hasonló bajokban gyógyító hatása számtalanszor bebizonyult. — Ára egy köcsöggel 50 kr.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Ez egy kitűnő házi-szer a megzavart emésztés következményeit, mint fejfájás, szédülés, gyomorgörös, felbőgös, aranyeres bajok, dugulás stb. ellen. — Egy csomag 1 frt.

Ferenczpálinka, sok vagy sötétlen. Soknemű bármert. — Egy üveggel 60 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizzadást, s az ez által keletkező kellemetlen szagot; ártalmatlan szernek bebizonyult. — Egy doboz 50 kr.

Mindenmü hasonszenvi gyógyszerek készletben tartatnak.

A fenn nevezett készítményeken kívül még minden bel- és külföldi lapokban hirdett gyógyszerészeti különlegességek is készletben vannak; minden netalán raktáron nem lévő czikkek kivételével pontosan s legolcsóbban megszerzethetnek.

Postai küldeményezések az összegnek előleges beküldése mellett vagy postai utánvétellel leggyorsabban teljesíthetnek.

Az összegnek előleges beküldésénél (legalkalmasabb az utalvánnyal való küldés) a postabér jóval olcsóbbra esik, mint az utánvételnél.

A fenn kitett különlegességek legtöbbje **Buda pesten Török József gyógyszerész urnál** — Király-utca 12. szám alatt — is kapható. 95 12—12